

UAB „Baltų lankų“ vadovėliai“, Gedimino pr. 28, Vilnius, tel. +37052080358,
el. p. vadoveliai@elankos.lt, duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre,
kodas 303488892

(Teikėjo juridinio asmens pavadinimas, adresas, tel. (8 0) 000 0000, faks. (8 0) 000 0000, el. p. adresas,
duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 00000000; teikėjo fizinio asmens vardas ir pavardė,
adresas, tel. (8 0) 000 0000, faks. (8 0) 000 0000, el. p. adresas)

Nacionalinei švietimo agentūrai

BENDROJO UGDYMO DALYKO VADOVĖLIO TURINIO KOKYBĘ PATVIRTINANTI DEKLARACIJA

2023-08-10

(data)

Patvirtiname, kad bendrojo ugdymo dalyko vadovėlis

„Literatūra“, Inga Gresienė, Gitana Notrimaitė-Muzikevičienė, Saulius Žukas, 7 klasė, 1 dalis,
2023 m.

autorius (- iai), pavadinimas, dalykas, klasė, metai, serija)

atitinka Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių ir mokymo priemonių atitikties teisės aktams įvertinimo
ir aprūpinimo jais tvarkos aprašo II skyriuje nustatytus bendruosius ir specialiuosius reikalavimus.
Bendrojo ugdymo dalyko vadovėlį vertino:

1. Lina Misiuvienė

(vertintojo vardas, pavardė)

2. Kristina Nugarienė

(vertintojo vardas, pavardė)

3. Živilė Račkauskienė

(vertintojo vardas, pavardė)

Teikėjas patvirtina, kad deklaracijoje pateikta informacija yra teisinga.

(parašas)

Direktorius Sigitas Besagirskas

(teikėjo juridinio asmens atstovo pareigos, vardas ir
pavardė; teikėjo fizinio asmens vardas, pavardė)

Ingos Gresienės, Gitanos Notrimaitės-Muzikevičienės ir Sauliaus Žuko 7 kl. literatūros vadovėlio 1 dalis atitinka bendruosius ir specialiuosius reikalavimus.

Vadovėlio medžiaga pritaikyta siekti lietuvių kalbos ir literatūros bendrojoje programoje įvardintų tikslų ir uždavinių, ugdyti bendrojoje programoje apibrėžtas mokinių kompetencijas, atitikti bendrojoje programoje apibrėžtą mokymo(si) turinį ir pasiekimų lygių požymius. Struktūra tinkama, pateikiamos užduotys atitinka bendrosiose programose aprašytus pasiekimų lygius bei skatina naudoti įvairius mokymo(si) metodus.

Vadovėlio turinys taip pat atitinka bendrojoje programoje nustatytus tikslus ir uždavinius, aprašytą mokymosi turinį. Vadovėlio dalys dera tarpusavyje. Vaizdinė medžiaga pateikta taip, kad tikslingai derėtų su kitais vadovėlio turinio elementais. Kiekvienoje temoje yra skirtingo sudėtingumo užduočių. Užduotys skatina naują temą sieti su anksčiau įgytomis žiniomis ir gebėjimais. Pateiktus tekstus siūloma analizuoti ir interpretuoti įvairiais aspektais. Tekstai aktualūs, meniškai vertingi, jais siekiama ugdyti pomėgį skaityti, lavinti estetinį skonį. Renkantis kūrinius, išlaikyta pusiausvyra tarp lietuvių ir verstinės literatūros, tarp klasikinių ir šiuolaikinių kūrinių, atskleista temų ir žanrų įvairovė. Klausimų ir užduočių formuluotės aiškios. Siūloma diskutuoti, pažinti, tyrinėti, kritiškai mąstyti, bendradarbiauti, vertinti, ieškoti papildomos informacijos, atskleisti savo požiūrį, kūrybiškumą. Vadovėlyje pateiktais tekstais bei užduotimis siekiama ugdyti bendrojoje programoje nurodytas kompetencijas.

Skyriuje „Kai susiduri su sunkumais“ nagrinėjami socialiniai klausimai. Kūriniuose kalbama apie santykius, gyvenimo prasmę, laimę, šeimą, pagalbą, paauglio savijautą, netekties skausmą, jauno žmogaus vertybes, požiūrį į *kitokį*. Tekstai įdomūs, skatinantys kritiškai mąstyti, sieti savo asmenines patirtis su tekstuose aprašytais. Pateikiama ir poetinių, ir prozos tekstų. Teorinėse skyriaus dalyse aiškinamos svarbiausios sąvokos. Užduotys įvairios. Sudaroma galimybė sieti kelis tekstus, tyrinėti, diskutuoti, atskleisti požiūrį ir žodžiu, ir raštu, braižyti veiksmo schemas, veikėjų ryšių ir santykių tinklą, pildyti lenteles. Taip pat užduotimis siūloma lyginti grožinės ir negrožinės literatūros tekstus su kitų medijų tekstais.

Skyriaus „Akistatos su istorija“ kūriniai susiję su istorijos įvykiais – karais. Dauguma tekstų pasakoja, kaip tuos įvykius mato ir išgyvena vaikai, kaip jie keičiasi, sprendami problemas. Skyriaus kūriniai skatina analizuoti vaikų pasirinkimus kraštutinėse situacijose, jų psichologinę būseną, emocijas, stebėti veikėjų pokyčius. Ukrainiečių poeto tekstas ragina kalbėti apie dabartinio pasaulio realijas. Teorinėse skyriaus dalyse aiškinamos svarbiausios sąvokos. Užduotimis sudaroma galimybė tyrinėti, ieškoti informacijos, diskutuoti, charakterizuoti, sieti tekstus, veikėjus, atpažinti

tekstuose savo asmenines patirtis, bendradarbiauti, reikšti mintis raštu ir žodžiu, tekstą paversti grafine struktūra.

Skyriaus „Kai netenkina dabartis“ tekstais mokoma atpažinti fantastinį vaizdavimo būdą bei tai, kaip jis jungiamas su realistiniu vaizdavimu. Kūriniai pasakoja apie ateities visuomenių vertybes, technologijų poveikį, apie virtualaus ir realaus gyvenimo skirtumus. Skyriaus tekstuose taip pat atsispindi įvairūs socialiniai klausimai. Tekstai skatina pažinti save, aplinkinius, suvokti ir įvardinti emocijas, nuostatas. Užduotys tikslingos, skatina mąstyti, argumentuotai reikšti savo nuomonę (raštu ir žodžiu), analizuoti save, kurti įvairių žanrų tekstus, lyginti, diskutuoti, bendradarbiauti, braižyti schemas, jas pristatyti.

Kiekvieno vadovėlio skyriaus pabaigoje esanti įsivertinimo lentelė tinkama reflektuoti, fiksuoti asmeninę pažangą.

Taigi 7 kl. literatūros vadovėlio 1 dalis visiškai atitinka bendruosius ir specialiuosius vadovėlių reikalavimus.

Lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja

metodininkė Kristina Nugarienė

Vadovėlio *Literatūra 7 kl. 1 d.* turinio kokybė atitinka **BENDROJO UGDYMO DALYKŲ VADOVĖLIŲ IR MOKYMO PRIEMONIŲ ATITIKTIES TEISĖS AKTAMS ĮVERTINIMO IR APRŪPINIMO JAIS TVARKOS** Aprašo II skyriuje nurodytiems reikalavimams:

Vadovėlio turinys atitinka dalyko bendrojoje programoje aprašytą mokymosi turinį. Vadovėlio tekstinė, vaizdinė medžiaga yra pritaikyta siekti dalyko bendrojoje programoje įvardytų tikslų ir uždavinių. Vadovėlio struktūra atitinka didaktinius dalyko mokymo principus, pateikiamos įvairių tipų užduotys, turinys parengtas remiantis patikrintais ir patikimais šaltiniais, klausimų ir užduočių formuluotės aiškios atitinkamo amžiaus tarpsnio mokiniams. Vadovėlio turinyje nėra diskriminavimo ir diskriminavimo propagavimo lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu. Vengiamo neigiamas emocines reakcijas keliančių asociacijų, kategoriškų apibendrinimų, nėra neigiamų ar kitokių lyčių stereotipų, mergaitės ir berniukai, moterys ir vyrai vaizduojami nešališkai.

Pasiūlymai vadovėlio *Literatūra 7 kl. 1 d.* turinio tobulinimui:

1 skyrius

P. 12 temą „*Kalbėtis, kad išliktum*“ siūlyčiau perkelti į P. 11 prieš *Kaip suprasti?*, nes kitose pamokose struktūra būtų tokia, suvienodinti. Teksto „*Tiriamas iš tamsos*“ pastraipos sužymėtos rudos spalvos skaičiais, visur kitur juodos spalvos numeracija.

P. 22 siūlyčiau paaiškinti žodį *froté*, nes septintokai nežino reikšmės. P. 22 „įdarbinti“ iliustraciją, galima prašyti mokinių, kad papasakotų apsakymo epizodus, pavaizduotus iliustracijoje. P. 25-26 neįdomiai atrodo trys panašios schemas su klaustukais, užduotyje 7.6 siūlyčiau atsisakyti + - schemas arba ją patobulinti. Užduotyje 7.4 rodyklę dėčiau po kiekvienu klaustuku, jei norima pavaizduoti pokytį, nes dabar neaišku, koks rodyklės tikslas schemas pabaigoje. P. 26 prie apsakymo siužeto aptarimo reikėtų bent vienos užpildytos grafos, užuominos mokiniams, kaip rašyti. P. 34 tikslinti 17 užduoties lentelę, kuriais aspektais tuos tėvus palyginti (gal kiekvieną aptarti, tada surasti panašumų ir skirtumų ar pan.).

2 skyrius

p. 47 „*Kaip suprasti*“ yra prieš autoriaus aprašymą, p. 87 „*Kaip suprasti*“ yra po autoriaus aprašymo. Manysčiau, reikia apsispręsti kurioje vietoje turi būti ir visur suvienodinti, kad būtų aiški struktūra. P. 69 „*Vadovėlio iliustratorė nupiešė trisdešimt šeštą skyrių apibendrinantį piešinį*“, manysčiau, reikia nurodyti, kad ta iliustracija, kurią reikia aptarti, yra p. 65, nes apačioje yra kita nuotrauka, su kareiviais, mokinius gali suklaidinti. P. 62 norėtųsi „įdarbinti“ iliustraciją.

Skyriaus pradžioje vienas iš išsikeltų kriterijų, ką mokiniai turėtų išmokti yra „*Atpažinti metaforą, paaiškinti jos prasmę skaitytame tekste*“, norėtųsi nuoseklaus paaiškinimo, kaip tą metaforą atpažinti, sąvokos grafinio išskyrimo, paryškimo, paaiškinimo su pavyzdžiais. Gal reikia bendro sprendimo, kur ir kaip aiškinamos literatūrinės sąvokos, nes jų bus ne viena.

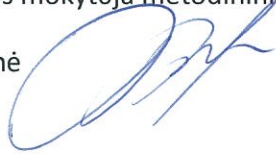
3 skyrius

p. 92 prie teksto „Amžinieji Takiai“ siūlyčiau pateikti nuorodą mokiniams pasiklausyti kūrinio garso įrašą, sukirčiuoti žodį *Takiai*, nes dažniausiai klystama tą žodį tariant.

p. 107 *Kuriame tekstą* prie temos minčių žemėlapiu siūlyčiau pateikti bent vieną pavyzdį.

Lietuvių kalbos mokytoja metodininkė

Lina Misiuvienė

Inga Gresienė, Gitana Notrimaitė-Muzikevičienė, Saulius Žukas

Literatūra 7 klasei (I dalis)

Vertinimas

Naujas literatūros vadovėlis atitinka visus BUP keliamus tikslus ir uždavinius. Tekstai aktualūs šiandieniam paaugliui: bendravimas virtualioje erdvėje, kompiuteriniai žaidimai. Kūriniai skatina naudotis ne tik turimomis literatūrinėmis žiniomis, tačiau įtraukiamos kitos disciplinos (istorija, informacinės technologijos). Atitinka amžiaus tarpsnio ypatumus. Neužmirštas mokinių emocinio intelekto ugdymas. Klausimai kviečia įsijausti į kūrinio veikėjo pasaulį, atpažinti emocijas, jausmus, įvardyti, kokie jausmai kyla skaitant tekstą. Kūriniai siejami tarpusavyje ne tik tema, bet ir užduotimis. Grįžtama prie svarbių literatūros sąvokų. Tai padeda mokiniams jas pakartoti.

Užduotys, esančios po kiekvienu tekstu, suformuluotos aiškiai, nurodoma, kur ieškoti informacijos. Veiklų ir užduočių spektras labai įvairus, pritaikytas skirtingų pasiekimų lygių mokiniams. Teksto kūrimo užduotys pateikiamos taip, kad apimtų kuo daugiau žanrų – nuo interviu iki fantastinio pasakojimo. Taip išlaikomas mokinių susidomėjimas ir skatinama atrasti naujas tekstų rūšis. Skaitant didesnės apimties tekstus, taikomas etapinis skaitymas – klausimai pateikiami po skyriumi, o ne po visa ištrauka. Vadovėlyje pateikiama vaizdinė medžiaga – iliustracijos, schemos ir lentelės – neužgožia teksto, neblaško skaitančiojo dėmesio.

Vadovėlyje akcentuojama asmens duomenų apsaugos reikšmė. Priešišumą, nelygybę ar neapykantą skatinančių formuluočių vadovėlyje nepastebėta.

Živilė Račkauskienė

Vilniaus jėzuitų gimnazijos lietuvių kalbos ir literatūros vyresnioji mokytoja

